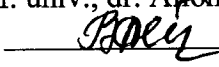

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM
la unitatea de curs
MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI ECOLOGICE

Ciclul II – studii superioare de master

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale educației
Denumirea programului de master: Managementul educației timpurii

Autor:
conf. univ., dr. Aliona BRÎȚCHI

(semnătura)

Bălți, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 1 din 01.09.2016

Șeful Catedrei de științe ale educației conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 1 din 06.10.2016

Decan conf. univ., dr. Lora CIOBANU

Revizuit:

conf. univ., dr., Aliona BRIȚCHI

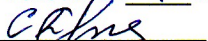
Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. 2 din 02.09.2018

Șeful Catedrei de științe ale educației conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Proces-verbal nr. 1 din 05.09.2018

Decan conf. univ., dr. Lora CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Știința ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Știința ale educației

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: master de profesionalizare

Denumirea programului de master: Managementul educației timpurii

Administrarea unității de curs: Managementul educației ecologice

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	Lucr. ind.		
S.02.A.110	5	150	16	24	-	110	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul II

Statutul: la liberă alegere.

INFORMAȚII REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Aliona Brițchi

Titlul și gradul științific: doctor, lector universitar

Studii:

- 2008 – 2004, USB „Alec Russo”, m. Bălți, Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, licențiat în Pedagogie.
- 2012 – 2010, USB „Alec Russo”, m. Bălți, Facultatea Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, ciclul II, masterat, Specializarea Management educațional.
- 2016 – 2012, UPSC „Ion Creangă”, m. Chișinău, studiile de doctorat, specialitatea Teoria generală a educației.

Competențe: Competențele necesare pentru predarea acestui curs au fost formate în cadrul studiilor doctorale; în timpul predării unităților de curs din domeniul Științe ale educației; în cadrul cursurilor de formare profesională la Institutul de Științe ale Educației, m. Chișinău; în cadrul Proiectului internațional „Promovarea calității în programele de educație timpurie: mediul de învățare, strategii didactice, observarea pentru evaluare”, desfășurat de Programul Educațional „Pas cu Pas” cu sprijinul Fundației „Liechtenstein Development Service” (LED).

Informație de contact: corpul 6, 069685723, alionabritchi@mail.ru

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul nominalizat *Managementul educației ecologice* este centrat pe formarea/ exersarea la studenți a competențelor de proiectare didactică și proiectarea activităților extracurriculare în instituțiile de educație timpurie, tratează metodologia organizării procesului educațional în instituțiile de educație timpurie în vederea educației ecologice a copiilor de vârstă timpurie, analizează posibilitățile de amenajare a instituției și selectării conținuturilor tematice ecologice, descrie organizarea optimă a procesului de instruire în cadrul parteneriatului grădiniță-școală-familie.

COMPETENȚE PREALABILE/PRE-RECHIZITE

Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să fie absolvent al ciclului I, licență, domeniul 011 Științe ale educației sau ai altui domeniu cu condiția absolvirii modului psihopedagogic. Se solicită deținerea competențelor de proiectare a procesului de învățământ

din instituțiile preșcolare ce vizează activitățile cu conținut ecologic, totodată respectând etica profesională în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă prin relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane etc.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI:

CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională.

CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.

CP3.4. Utilizarea criteriilor și metodelor de proiectare, realizare și evaluare a procesului educațional în instituția de învățământ preșcolar.

CP4.5. Managementul promovării culturii calității educației în instituția de învățământ.

CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale.

CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.

CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.

CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.

FINALITĂȚILE CURSULUI:

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- să aplice modelul proiectării curriculare la nivelul activităților didactice și educative, organizate în cadrul procesului de învățământ în instituțiile preșcolare;
- să enumere și să descrie etapele organizării activităților ecologice și educației pentru mediu cu copii de diverse vârste;
- să descrie activitatea de proiectare a activității educatorului în vederea amenajării a grădiniței în stil ecologic;

să elaboreze proiecte didactice anuale și curente (zilnice) pentru Educația ecologică a preșcolarilor din ciclul preșcolar (toate verigile); să le implementeze în practica educațională și să auto-evalueze eficacitatea lor, iar în caz de nereușită să găsească soluții de redresare a lor.

CONȚINUTURI

Nr.	Conținutul tematic	Nr. de ore	
		P	S
1.	Managementul educației ecologice – parte componentă ale sistemului științelor pedagogice. Rolul grădiniței în educația științifică și ecologică în ciclul preșcolar. Sarcini și obiective ale cunoașterii copiilor de vârstă preșcolară cu lumea. Principiile selectării conținutului despre lume.	2	2
2.	Promovarea educației ecologice și educației pentru dezvoltarea durabilă în Republica Moldova (în grădinița de copii). Strategii și politici relevante. Proiectul Strategiei „Educație 2020”. Proiectul Legii privind protecția mediului. Proiecte privind promovarea EDD și educației ecologice în Moldova.	2	2
3.	Analiza componentelor curriculumului în contextul cunoașterii și înțelegere a lumii de către preșcolari: finalități, conținuturi, metodologie, evaluare. Conținuturile educației copiilor de vârstă timpurie în domeniul cunoașterii și înțelegerii a lumii. Caracteristici generale ale conținuturilor pentru preșcolari. Conținuturile curriculare pentru diverse categorii de vârstă. Selectarea conținuturilor pentru grupele mixte.		2

4.	Strategii didactice interactive de educație pentru mediu. Metodologia familiarizării copiilor cu natura și mediul ambiant. Strategii didactice de cunoaștere cu lumea. Dezvoltarea capacităților de explorare-investigare a realității și de experimentare prin folosirea instrumentelor conform cerințelor particularităților de vârstă. Metodologia selectării strategiilor didactice pentru activitatea cu copiii de diverse vârste (grupele mixte).	2	2
5.	Managementul educației ecologice în instituțiile preșcolare. Educația pentru mediu – modalitate de formare a preșcolarilor. Educația ecologică în grădiniță. Modalități de realizare a obiectivelor educației ecologice. Formarea comportamentului ecologic la preșcolari de vârstă neomogenă prin activitățile de educație ecologică. Metode și tehnici de realizare a educației ecologice în grupele mixte.		2
6.	Cercetarea, experiența și metoda proiectului – metode principale de cunoaștere și înțelegere a lumii. Cerințe față de organizarea experienței și cercetării. Conținuturile și metodică realizării cercetării și experimentului. Dezvoltarea atitudinii de ocrotire a mediului înconjurător prin metoda proiectului. Aplicarea metodei proiectului la cunoașterea copiilor de vârstă preșcolară cu lumea. Organizarea cercetării și experienței în grupe simultane.	2	2
7.	Jocul – mijloc valoros în formarea comportamentului ecologic la vârsta preșcolară. Familiarizarea copiilor cu lumea și mediul ambiant prin jocuri. Importanța jocurilor ecologice în educația preșcolarilor. Metodologia organizării jocurilor ecologice în grupe de vârstă mixtă.		2
8.	Excursia și plimbarea – forme de organizare a muncii pentru educația ecologică a copiilor. Importanța instructiv-educativă a excursiilor și plimbărilor. Tipurile și conținutul excursiilor și plimbărilor. Metodologia organizării diferitor tipuri de excursii. Metodologia organizării plimbărilor și excursiilor cu copiii de vârstă mixtă.		2
9.	Mijloacele didactice – instrumente pentru educație ecologică. Rolul materialului didactic în cadrul activităților de educație ecologică. Utilizarea mijloacelor didactice în grupele mixte.	2	2
10.	Realizarea educației ecologice în cadrul formal și informal de instruire la treapta preșcolară. Activități de realizare a educației ecologice și înțelegere a lumii în cadrul domeniului <i>Științe, cunoașterea mediului și cultura ecologică</i> . Activități de cercetare a mediului și tehnici de realizare a acestora. Structura și specificul activității de explorare/ investigare a mediului. Repere metodologice de realizare a educației ecologice în grupele simultane. Evaluarea în relația educat – educator în contextul educației ecologice.	2	2
11.	Proiectarea didactică – o acțiune continuă și unitară. Aspecte teoretice ale proiectării la domeniul <i>Științe, cunoașterea mediului și cultura ecologică</i> . Condițiile și cerințele unei proiectări didactice eficiente în domeniul cunoașterii și înțelegere a lumii de către preșcolari. Rolul managerilor în realizarea <i>Proiectării anuale, Proiectării semestriale, Proiectării unității de învățare</i> la domeniul <i>Științe, cunoașterea mediului și cultura ecologică</i> . Metodologia elaborării proiectelor în grupele mixte.	2	2

12.	Parteneriatul grădiniță-familie-comunitate în contextul culturii ecologice. Importanța parteneriatului grădiniță-familie. Condiții ale eficienței parteneriatului educațional. Calitatea educației ecologice a preșcolarilor și implicarea părinților. Educația ecologică responsabilitatea educatorilor și a părinților. Educația ecologică prin activitățile didactice și extracurriculare.	2	2
	Total:	16	24

STRATEGII DIDACTICE

Prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbateră, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc. prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Nr	Tipul, forma activității	Numărul de ore	Criterii de evaluare
1.	Studiul notițelor de curs, suportului de curs, manualelor.	15	- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; - cunoașterea problemelor de bază din domeniu;
2.	Documentarea suplimentară în bibliotecă, pe internet, pe teren etc. în baza bibliografiei recomandate.	25	- dezvoltarea listei bibliografice. - mod personal de abordare și interpretare; - lecturarea critică, profund argumentată;
3.	Elaborarea unui <i>Eseu</i> cu subiectul <i>Educația ecologică și modalitățile de realizare a educației ecologice la vârsta timpurie.</i>	5	- subiect acoperit în profunzime - structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii); - utilizarea coerent-analitică a conceptelor; - identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei; - originalitate și creativitate; - surse adecvate și citare corectă;
4.	Elaborarea unui glosar explicativ al termenilor-cheie la cursul <i>Managementul educației ecologice</i> (cel puțin 50 termeni).	10	- selectarea terminologiilor din literatura specifică designului educațional; - explicarea cuvintelor cu ajutorul dicționarului;
5.	Elaborarea următoarelor proiecte didactice: 1. Proiectarea anuală. 2. Proiectarea trimestrială. 3. Proiectarea unității de învățare. 4. Proiectarea activității didactice. 5. Proiectarea activității extradidactice. 6. Proiectarea unui seminar tematic.	40	- respectarea cerințelor pentru elaborarea proiectului - identificarea și analiza principalelor aspecte ale proiectului subiect acoperit în profunzime - structură logică - mod personal de abordare și interpretare
6.	Elaborați fișa de asistență la: 1. Două activități asistate; 2. O activitate extracurriculară;	15	- identificarea și analiza principalelor aspecte; - recunoașterea problemelor de

	3. O ședință cu părinții;		bază din domeniu;
T.		110	

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs sunt planificate și realizate activități de evaluare inițială, curentă și finală, ținând cont de necesitățile studenților și prin negocierea cu aceștia a formei, a metodelor și a instrumentelor de evaluare.

Evaluare inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă se realizează pe parcursul procesului educațional și se efectuează în cadrul orelor de curs și a orelor de seminar prin diverse modalități: testări, referate, realizarea sarcinilor de lucru individual, lucrări individuale (în cazul absențelor motivate), portofolii, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale și combinate. Formele concrete de evaluare sunt stabilite de Catedra de științe ale educației la începutul fiecărui an de studii.

Numărul notelor obținute la probele de control pe parcursul semestrului va fi egal cu numărul de credite, prevăzute la unitatea de curs în planul de învățământ, dar nu mai mic de 3 (trei). Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs. Dacă studentul nu a obținut minimul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, repetarea unității de curs și a tuturor activităților aferente este obligatorie. Evaluarea curentă reflectă rezultatele formării profesionale în timpul activităților auditoriale și cele ale lucrului individual.

Media curentă include notele cumulate în cadrul probelor de evaluare (curs, seminar) și notele pentru activitatea individuală.

Prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Studentul este admis la evaluarea finală în cazul în care a realizat prevederile curriculare

Evaluarea finală se realizează prin examen (oral, scris, combinat). Forma de examinare este negociată cu fiecare grupă academică și aprobată de Catedra de științe ale educației

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de masterat, constituie 50 % din nota finală, nota de la examen – 50 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente (curs, seminar, lucru individual);
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

Subiecte pentru evaluarea finală (examen)

1. Analizați conceptul de strategii didactice.
2. Identificați tipurile de proiectare operabile la nivelul procesului de învățământ preșcolar în contextul educației ecologice și cunoașterea cu mediul.
3. Enumerați trăsăturile specifice proiectării curriculare la Educația ecologică la preșcolari.
4. Descrieți modelul proiectării curriculare la nivelul activităților didactice și educative, organizate în cadrul activităților de educație ecologică și cunoașterea cu mediul.
5. Explicați rolul creativ al educatorului angajat în proiectarea, realizarea și dezvoltarea

- curriculară a activității didactice de educație ecologică.
6. Descrieți etapele de elaborare a unei activități extracurriculare cu conținut ecologic.
  7. Comparați etapa asigurării conexiunii inverse (feed-back) cu etapa de evaluare a rezultatelor.
  8. Precizați în ce constă specificul activităților educative, din punct de vedere a modelului curricular.
  9. Descrieți activitatea de proiectare a activității educatorului în vederea întocmirii Ungherașului viu din camera de grupă/ holul grădiniței.
  10. Enumerați etapele realizării activităților educative în planificare.
  11. Caracterizați principalele etape pe baza secvențelor realizării activităților educative.
  12. Caracterizați calitățile unui test/ fișe de lucru pentru copii.
  13. Enumerați și caracterizați cerințele pentru elaborarea fișei de lucru cu conținut ecologic.
  14. Elaborați planificările corespunzătoare *Educație ecologică și cunoașterea cu mediul*.
  15. Concepeți o strategie didactică (de tip demonstrativ, algoritmic, problematizantă, inductivă, deductivă etc.) cu aplicabilitate în cadrul domeniului *Științe, cunoașterea mediului și cultura ecologică*.
  16. Exemplificați și concretizați elementele de conținut caracteristice diverselor evenimente ale instruirii, pentru o temă la alegere.
  17. Elaborați următoarele proiecte didactice:
    - a. Proiectarea anuală.
    - b. Proiectarea trimestrială.
    - c. Proiectarea unității de învățare (tema la solicitare).
    - d. Proiectarea activității didactice (tema la solicitare).
    - e. Proiectarea activității extradidactice (tema la solicitare).
  18. Analizați conform fișelor de evaluare următoarele activități: două activități asistate; o activitate extracurriculară; o ședință cu părinții;

BIBLIOGRAFIA

1. Antonovici Ș., Vasiliu M. Cunoașterea mediului. Caiet pentru grupa mijlocie. București: Aramis Print, 2003. 48 p.
2. Bontaș I. Tratat de pedagogie. București: ALL, 2008.
3. Brițchi A., Sadovei L. Învățământul simultan. Note de curs pentru studenți în proces de formare inițială și continuă. Chișinău, 2014. 151 p.
4. Brițchi A., Sadovei L. Învățământul simultan: Breviarium. Ghid metodologic. Chișinău, 2015. 89 p.
5. Brițchi A. Formarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din învățământul simultan. Bălți, 2018. 256 p.
6. Bujor A. Științe distractive. Chișinău: Epigraf S.R.L., 2011. 112 p.
7. Cerghit I. ș.a. Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom, 2001.
8. Cucoș C. Pedagogie. Iași: Polirom, 2014. 536 p.
9. Geamănă N.-A. Educație ecologică. Îndrumar pentru activitatea în grădiniță și la clasa pregătitoare. București: Arlequin, 2013. 159 p.
10. Gheorghe A. Metodica predării geografiei și științelor naturii în ciclul primar. Craiova: SITECH, 2011. 208 p.
11. Jurat S. Educația ecologică a preșcolarilor. Chișinău: Lumina, 1996. 128 p.
12. Jurat S. Metodica familiarizării copiilor cu natura. Chișinău: Lumina, 1992. 176 p.
13. Seth L., Chawla A. 365 de activități de științe ale naturii. București: Aramis Print, 2015. 96 p.
14. Stan L. Educația timpurie. Probleme și soluții. Iași: Polirom, 2016.
15. Stan L. Pedagogia preșcolărității și școlarității mici. Iași: Polirom, 2014.
16. Ursu L. Educația ecologică în clasele primare. Centrare pe competențe. Chișinău: Garomont-Studio, 2010. 227 p.
17. Vangheli V., Moraru E. Natura – prietena mea. Curs opțional Educația ecologică. Chișinău:

Lyceum, 2016. 72 p.